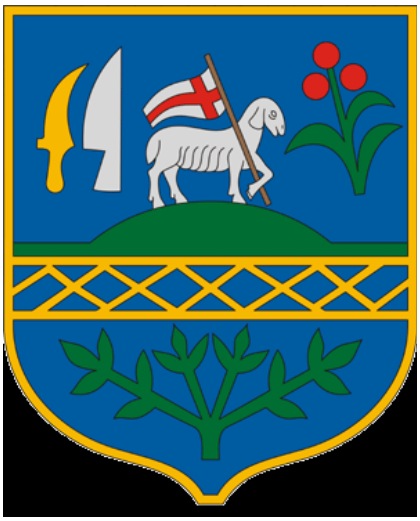

TELEPÜLÉSI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

(2013-2018)

Sárpilis Község Önkormányzata részére

Tartalom

Sárpilis Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)……..…3
A település bemutatása 4
Értékeink, küldetésünk 8
Célok 8
Sárpilis Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 10
1. Jogszabályi háttér bemutatása 10
2. Stratégiai környezet bemutatása 10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 23
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 28
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 31
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 32
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 33
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 33
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 34
1. A HEP IT részletei 34
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) . 37
3. Megvalósítás 38
4. Elfogadás módja és dátuma 42

Sárpilis Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Sárpilis Község Önkormányzatának célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a települési esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére. A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy a Sárpilis községben élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzdenek.

Az esélyegyenlőségi program a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Az esélyegyenlőségi terv alapját képező módszertani segédlet potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportnak tekinti a mély szegénységben élőket és a romákat, a gyermekeket, a nőket, a gyermekeket, az időseket és a fogyatékkal élő személyeket. Az esélyegyenlőség érvényesülésének problémája a további hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különböző élethelyzetben lévő egyének esetében is felmerülhet. Ennek megfelelően az esélyegyenlőségi program által célzott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok köre a helyi sajátosságokra reagálva – az esélyegyenlőségi törvény szempontjait figyelembe véve – bővíthető.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Sárpilis Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

1. Sárpilis község földrajzi elhelyezkedése, története

Sárpilis a Sárköz legkisebb települése. A település a tengerszint feletti 91 méter magasságban fekszik. Nevét onnan kapta, hogy a település valószínűleg egy kopasz dombra települt, amely olyan volt, mint a barátok pilise. A másik népi etimológia a mocsaras vidék pilléinek tulajdonítja a pilis elnevezést, mely biztosan a szláv nyelv maradványa.

A Duna folyásától 10-15 km-rel nyugatra, a folyás irányával párhuzamosan haladó észak-déli dombsor aljában folyt régebben a Sárvíz. A Sárvíz és a Duna közötti területet nevezik Sárköznek. Ezt a mintegy 100 ezer hold nagyságú síkot a Duna és a Balatonból jövő Sióval egyesült Sárvíz töltötte fel hordalékaival. A Duna többször is változtatta ezen a szakaszon medrét a történelem során. A középkorban a Sárközben fejlett tógazdaság, halászat folyt. A táj elmocsarasodása nemcsak a palánkvárakat védte jobban, hanem a Sárköz szigetein meghúzódó magyar falvakat is.

1854-ben a Bátáig kanyarodó Sárvizet más útra terelték. Belevezették a Duna egyik mellékágába, s ezzel 50 kilométerrel megrövidítették folyását. A Sárvíz nem ölelte már többet körül a Sárközt.

A Tolna megyei Sárköz Magyarország egyik jellegzetes tájegysége. A Duna és a Sárvíz által határolt területen lévő Őcsényhez, Decshez, Sárpilishez és Alsónyékhez, tehát a néprajzi értelemben vett sárközi református falvakhoz számítjuk még Báta református lakosságát és távolabb, a műveltség hasonlósága alapján, Érsekcsanád, Szeremle, valamint a Zengő környéki református magyar falvak, Váralja, Zengővárkony, Pécsvárad és Hidas református magyarságát is, mely az utóbbiból már az 1930-as években teljesen eltűnt, a többiben pedig erősen visszaszorult.

Sárpilis első okleveles említése 1381-ből származik, egy határper kapcsán jegyezték fel. Szerepel Bakócz Tamás számadáskönyvében is a 16. század elején, mint a váci káptalan birtoka. A török adóösszeírók 1572-ben 21 házat találtak itt. 1690-ben még tíz telket írtak össze és néhány zsellért. A Rákóczi-szabadságharc alatt a falu elpusztult és lakatlanná vált. A pilisiek 1722-ben kötöttek szerződést Jány Jakab bátaszéki apáttal a falu megszállására. Eszerint visszakapták régi határaikat. A Tolna megyei összeírásokban az 1726-os évben jelenik meg a falu. Ekkor 14 jobbágyot és két, 1724-ben ide települt, még nem adózót írtak össze. Az 1728-as megyei összeírás szerint 14 jobbágy, 4 zsellér és egy 1727-ben ide települt család lakik itt.

Maga a falu teljesen elfoglalta a megtelepedésre alkalmas magaslatot, így körülötte szántóföldeket nem találunk, csak a községtől nyugatra, a dombok alatt.

1848–1849 után a felszabadult pilisi jobbágyok még évekig nem lehettek saját földjeiknek urai, és ez sok ellentmondást, felemás helyzetet eredményezett. A volt telkes jobbágyok másfél évtizedes harc árán szerezték meg a földet, örökváltság címén azonban jó néhány évig még különféle jobbágyi szolgálatot (robot, dézsma stb.) követeltek tőlük. Hosszas pereskedés folyt a szántónál is fontosabb erdő, rét, legelő, nádas stb. birtoklásáért, amely végül is a telkesek javára dőlt el. A volt zselléreknek (a kis házasoknak) alig jutott föld, így még erőteljesebben harcoltak a járulékos földek megszerzéséért, perüket azonban elvesztették. Sárpilisen 64 volt jobbágy, 35 házas zsellér, 6 házatlan zsellér élt a jobbágyfelszabadítás után.

Az ármentesítés után Sárpilisen is birtokba vette a lakosság a faluhatár egész területét, melynek nagy része rét és legelő volt. Az ősi ártéri gazdálkodástól az intenzív mezőgazdasági termelés kialakulásáig hosszú utat kellett megtenni. A természeti feltételek megváltozása után át kellett alakulnia a lakosság életmódjának is. A rideg állattartás tovább élt még néhány évtizedig, de a század végére Sárpilis is felzárkózott a többi környező településhez, és a szántóföldi termelés itt is elsődlegessé vált. A szántók területe jelentősen megnőtt, a réteké csökkent, a megmaradt legelők pedig kiszáradtak. A szőlőtermelés továbbra is fontos szerepet játszott, amit kertgazdálkodás, gyümölcstermelés egészített ki. A régi vízivilág emlékeként csak kisebb-nagyobb nádasok maradtak, s ezeket is hasznosították, mivel a nád országszerte keresett cikk lett.

Az egyes családok szántóterületei jelentősen nőttek, ez azonban a rendi tagolódás hatásait nem tudta kiegyenlíteni, hisz a gazdagabb családok földjei ennél is jobban növekedtek. A föld, az önálló gazdai lét uralkodott egységesen a három holdon felül, ez fordította egy irányba Sárpilis gazdatársadalmát. S ebben az egységben még a vallás is nagyon keveset differenciált. Míg azonban a szegényebb magyarok be is települtek a faluba, a németek elvétve, csak birtokokat vásároltak. Amilyen mértékben

fogyott a község ősi lakossága, olyan ütemben folytatódott a szegények bevándorlása. A jövevények 30-40 %-a Tolna megyéből, a többi távolabbi területekről érkezett. A szegények többsége katolikus vallású volt, így a népességcsere a vallásfelekezetek arányának eltolódásán is lemérhető. 1825-ben Pilis 714 lakosából 19 fő volt más vallású, a többi református. 1869-ben már 65, 1900-ban 267, 1930-ban 434 római katolikus vallású lakos élt itt, míg a reformátusok száma erősen csökkent. Így a XX. század közepére a római katolikus vallású lakosság már többségbe került. A faluba betelepültek viszont életvitelben, viseletben, kultúrában stb. igyekeztek hasonulni az őslakossághoz. Három holdon alul már nem volt ilyen meghatározó ez az egyirányú felfelé igazodás. Bár a kétholdas törpebirtokos, ha tudott gazdálkodni és szerencséje is volt, felülmúlhatta a háromholdast, s ha elég törtető és elég konformista volt, akkor a falu esetleg már előlegezte neki a sárközi rangot. Ám az ilyen ritka kivétel volt.

A három holdnál kevesebb földdel rendelkező családok lehetőségeik, magatartásuk, gondolkodásuk, törekvéseik eltérőek. A 0-2 holdas csoport első és legfontosabb jellemzője, hogy mind saját házzal bírtak, és hogy majdnem mindegyiküknek legalább az egyik szülője Pilisen látta meg a napvilágot.

Itt is megtaláljuk a törekvő ügyeskedést, az ezermesterkedést, de már általános a helyben napszámba járás, a részesaratás, a harmados föld vállalása az uradalomban vagy a gazdáknál. Az ő társadalmi státusuk ezt már megengedte.

A meggazdagodott sárközi parasztság nagy léptekkel indult el a polgárosodás útján. Tanult, iskolázott, szeretett olvasni. A magyar történelemben, vallási kérdésekben elég jártas. A birtokos parasztság szerette mutogatni gazdagságát. Általában szerette a feltűnést. Lakását polgári kényelemmel rendezte be, de legtöbbször nem használta. Gyönyörű viseleti darabjai ládákban hevertek. Szellemi igényeiket a komolyabb olvasmányok (Petőfi, Arany, Madách) mellett hovatovább a nagyvárosi ponyva, selejtes folyóiratok kezdték kielégíteni. Sokat költöttek szórakozásaikra, szenvedélyeikre, vadászbérletük volt stb.

Híresek voltak hagyományos ellenzékiségükről. A rátarti birtokos parasztság lenézte a vagyontalan, függő helyzetben élő falusi kispolgári réteget, és a leányokat szívesen adták férjhez rangjukon felül. A gyermekeket taníttatták ugyan, de az alsó fokú középiskola (algimnázium, polgári) elvégzése után visszavitték a „vagyonba”.

A vagyon elaprózódásától való félelem, az elért életszínvonal görcsös féltése következtében már a XVIII. század második felétől megjelent az egyke, mely a sárközi parasztság általános betegségévé vált, s nem egészen egy évszázad alatt csaknem akkora pusztítást végzett, mint a hosszú török uralom. Az 1940-es években a száz évvel korábbi őslakosságnak már csak 30-35 %-a élt itt, a lakosság nagy része bevándorlókból, került ki. A születéscsökkenés folyamata azonban Sárpilisen egy ütemmel mindig hátrább volt, mint a Sárközé.

A XX. század első harmadában a nagy bevándorlás következtében Pilis (1903 óta Sárpilis) már katolikus többségű, mégis a református vallás az uralkodó. Ez annak tulajdonítható, hogy a reformátusoknak van templomuk, papjuk, az iskolát is a református egyház tartotta fenn egészen az államosításig. Azon kívül a község vezetői, az elöljárók, a virilisták, a meghatározó emberek is a reformátusokból kerültek ki, tehát a községben a döntő szerep és a vagyon az övéké volt.

A templom, a paplak és az iskola a falu közepén, vagyonilag a legtehetősebb lakosok házainak szomszédságában helyezkedik el. A templomnak jelentős szerepe volt a sárpilisi parasztság életében. Azt nem mondhatjuk, hogy nagyon vallásosak lettek volna, de a közvélemény és a hagyományok által megkívánt vasárnapi istentiszteleten való megjelenés minden családban megszokott volt. A templomi ülésrend a reformátusoknál igen szigorú hierarchiát követett. A nemeket élesen elkülönítették: a templomban egyik oldalon ültek a férfiak, másikban a nők. Sárpilisen az egyházi törvényeknek megfelelő presbitérium felállítására csak 1884-ben került sor.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy a választott tisztségviselők mindig a helybeli birtokos parasztság köréből kerültek ki, a parasztközösség tehát önmagát igazgatta.

Sárpilisen mindenki megkapta a neki járó tiszteletet és megbecsülést, ha úgy élt, ahogyan élnie illett. Egy negyvenholdas család fia hiába érzett erős vonzódást a kőműves mesterség iránt, szó sem lehetett róla, hogy azon a pályán elinduljon. Ha megtette volna, kitagadja a család, megveti, lenézi a falu. Ugyanezt egy hatholdasnak már elnézték, egy törpebirtokosnál pedig éppen érdemnek tartották.

E példák jól mutatják a pilisi normák tradicionális voltát. Ugyanakkor érezhetjük benne a demokratizmust pilisi módra. Ezek a szabályozott tradicionális normák arra is jók voltak, hogy az

embereknek, családoknak, csoportoknak megadják a tartást, meghatározzák azokat a kereteket, melyek között tisztességgel élhetik életüket, ugyanakkor a továbbjutás útját is kijelölték.
A mezőgazdaság szocialista átszervezése (Sárpilis elsőként lett a sárközi falvak közül termelőszövetkezeti község 1949-ben) a faluközösségnek ezt a belső rendjét, szabályrendszerét teljesen átalakította, megváltoztatta. Így ezek a tényezők az 1970-es esztendőkben már nem követhetők nyomon. Bár a sárközi gazdagparasztság a változások következtében elveszítette gazdasági erejét és többen el is menekültek a faluból, a kis- és középparaszti réteg megmaradt a föld mellett. Az 1970-es években a termelőszövetkezetek összevonása és a melléküzemágak létesítése már a kibontakozó mezőgazdasági integráció jeleként mutatkozott.
Igaz, hogy az egyénileg gazdálkodó parasztságot súlyosan érintette a szocialista átszervezés, mégis nem véletlen, hogy mind a mai napig sokan elégedetten tekintenek vissza a Kádár – éra évtizedeire. Ezen időszak alatt ugyanis megkezdődött a parasztság, a falusi lakosság alsó rétegeinek a felzárkózása, jövedelemszintjének emelkedése és pénzbeli juttatásokban (nyugdíj, táppénz, családi pótlék stb.) való részesítése.
A mezőgazdaság szocialista átszervezése kétség kívül a legnagyobb számban falun élő agrárnépesség életében az egyik legnagyobb változást hozta a XX. században. 1990 után ennek felszámolása ismét új – számos helyen igen rossz – körülményeket teremtett a falvakban.
Sárpilisen két évtized (1980-2000) alatt jelentősen - mintegy 66 %-kal – csökkent a gazdaságok száma. A háztáji állattartás napjainkban már nem jellemző. A település egyik lehetséges fejlődési iránya a falusi turizmus elterjedése. A környék egyik fő vonzereje a tiszta, egészséges levegő.

2. Sárpilis község demográfiai adatai

A török adóösszeírók 1572-ben 21 házat találtak. A Tolna megyei összeírásokban az 1726-os évben jelenik meg a falu. Ekkor 14 jobbágyot és két, 1724-ben ide települt, még nem adózót írtak össze. Az 1728-as megyei összeírás szerint 14 jobbágy, 4 zsellér és egy 1727-ben ide települt család lakik itt. 1825-ben Pilis 714 lakosából 19 fő volt más vallású, a többi református. 1869-ben már 65, 1900-ban 267, 1930-ban 434 római katolikus vallású lakos élt itt, míg a reformátusok száma erősen csökkent. Így a XX. század közepére a római katolikus vallású lakosság már többségbe került.
Napjainkban a lakónépesség száma folyamatosan csökken, sokan elköltöztek nagyobb városokba a könnyebb munkalehetőséghez jutás reményében.

1. számú táblázat Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	711	
2008	694	98%
2009	691	100%
2010	690	100%
2011	687	100%

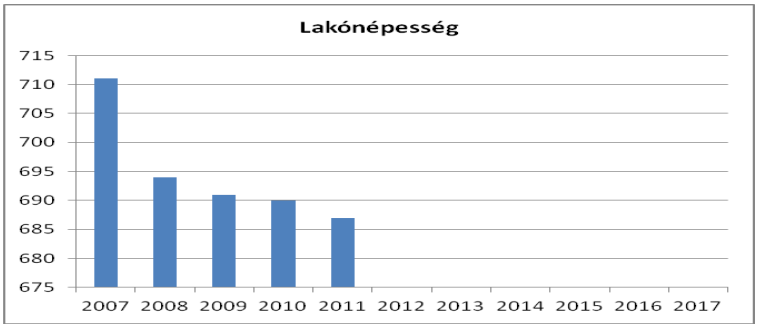

A nehéz gazdasági helyzet miatt kevesebb a gyermekvállalás is.
Ez a tendencia egész Magyarország területén jellemző probléma.
Az utóbbi években a településen a születések száma rendre elmaradt a halálozásokétól, A demográfiai okok között még mindig jelentősnek mondható az „etyke”, melynek köszönhetően az évenkénti születési szám a halálozások alatt maradt. A születések száma magasabb a segélyre szoruló, hátrányos helyzetű, iskolázatlan családok körében.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	8	22	-14
2009	5	16	-11
2010	7	20	-13
2011	6	16	-10

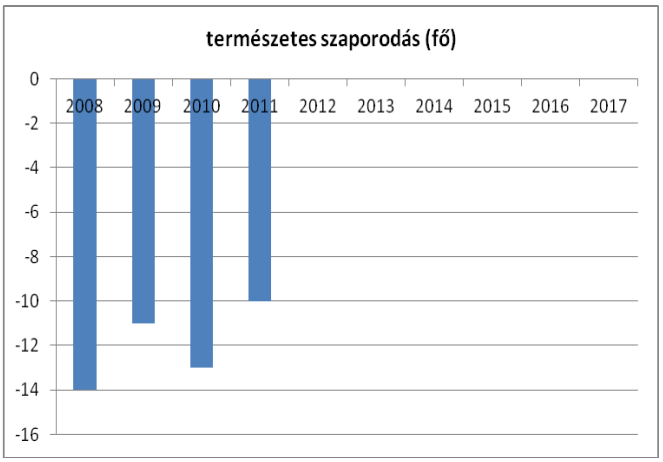

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	25	21	4
2009	34	28	6
2010	47	17	30
2011	32	24	8

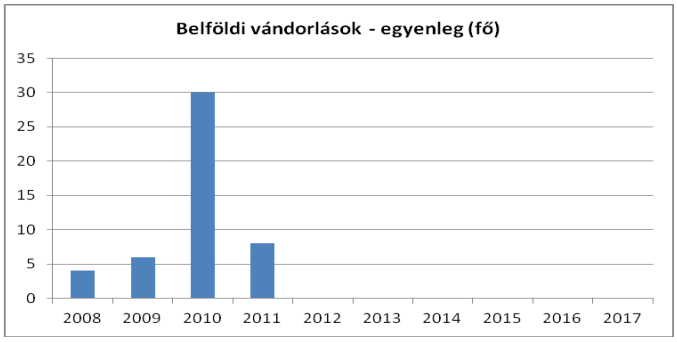

Az öregedési index szerint Sárpilis községre 2008-2009 évben az elöregedés volt jellemző, majd 2010-ben némi javulás látható, 2011 évben a 65 év feletti és a 0-14 év közötti állandó lakosok száma megegyezik. Ez köszönhető a nagyobb mértékű odavándorlásnak, mely a település mellett elhaladó autópálya építésével lehet összefüggésben (könnyebb munkábajárás).

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	241	133	181,2%
2008	123	111	110,8%
2009	122	118	103,4%
2010	121	125	96,8%
2011	127	127	100,0%

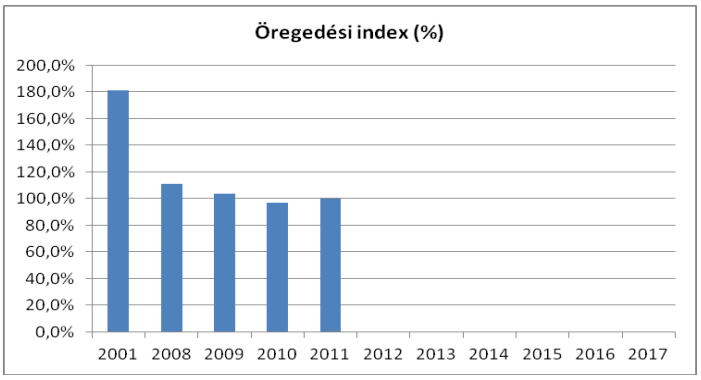

3. Sárpilis község gazdasága

A település síkvidéki jellegéből adódóan jelentős méretűek a gazdaságosan művelhető termőföldek területei. A mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozó jelentősebb telephelyek külterületen, egykori TSZ majorok területein fekszenek. Ezek elsősorban állattartással, foglalkozó vállalkozások. A háztáji állattartás szinte teljes mértékben megszűnt.
Sárpilis település nem rendelkezik ipari létesítménnyekkel, fő megélhetési lehetőség a mezőgazdaság.
Vannak őstermelők, családi gazdák, akik kora tavasztól késő őszig idénymunkában foglalkoztatnak hátrányos helyzetű, munkanélküli embereket. Közmunka keretében az önkormányzat, a Vízügyi Igazgatóság határozott idejű szerződéssel foglalkoztat foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyeket.
A település aktív lakosainak egy része ingázó, naponta vagy hetente a környező és távolabbi városokban, esetleg kölföldi munkahelyeken dolgozik.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Sárpilis település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A

köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Sárpilisen nincs az esélyegyenlőségi célcsoportokat – mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – érintő helyi szabályozás.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Sárpilis Község Önkormányzata 2014. évi költségvetési koncepciója a 2013. évi költségvetés, a Magyarország helyi Önkormányzatairól szóló törvény, a finanszírozással kapcsolatos új jogszabályok, az államigazgatás új rendszerének kialakítása, az ún. sarkalatos törvények önkormányzatokra gyakorolt hatása, az intézetrendszer átalakítása során a költségvetési rendelet tapasztalatai alapján került kialakításra. A helyi önkormányzatok kötelező és önkent vállalt feladatai, kiadási és bevételi forrásai egységes költségvetésben jelennek meg. A kötelezően ellátandó feladatok pénzügyi forrásait az Országgyűlés az éves költségvetési törvényben a központi adókból átengedett rész meghatározásával és a helyi önkormányzatok működésének és ágazati feladatainak támogatása, illetve egyéb támogatások összegével határozza meg. A szociálpolitikai – pénzbeni és természetbeni – juttatások tervezésénél alapvető szempontnak kell tekinteni azt a törekvést, hogy a segélyek reálértékét megőrizzük. Alapkövetelmény a jogszabályoknak megfelelő segélyezési költségvetés készítése.

Javasolt a 2014. évre a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz szükséges fedezet biztosítása.
A közfoglalkoztatás eddigi rendszerét 2011. évtől kezdődően a nemzeti Közfoglalkoztatási Programja váltotta fel, amelynek legfőbb célja, hogy minél több munkára képes és aktív korú szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget. A támogatás pályázat keretében igényelhető.
2013. évben kapott közfoglalkoztatási keretösszegből november 30. napjáig, 6 órás munkaviszonyban, szakképzetlen közfoglalkoztatási minimálbérrel kell 28 főt foglalkoztatni. Az önkormányzat 2014. évben is pályázik.
Sárpilis Község Önkormányzatának 2011-2014. évi gazdasági programjában kitűzött célok és feladatok közé tartozik a munkahelyteremtés feltételeinek javítása. Településünkön ez nagyon fontos feladat, hiszen az elszegényedés elsősorban a munkahelyek hiányára vezethető vissza.
Ennek érdekében az önkormányzat segíti a helyi vállalkozásokat, igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen. Aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapon hirdetési lehetőséget biztosít. Együttműködik a munkaügyi központtal.

Bogár István 1948-1971 között a Sárpilisi Általános Iskola igazgatója. Róla neveztük el iskolánkat. Községünkben évtizedekig nem volt iskola. 1991- 2011 között 161 gyermek járt intézményünkbe több- kevesebb ideig. 1991-92 - es tanévben csengettek be újra Sárpilisen, a Faluházban nyitotta meg kapuit ideiglenesen az iskola. Az 1993-94 es tanévben a tanítás már az új iskolaépületben folytatódott, elsőtől nyolcadik osztályig. 2000- be a megfogyatkozott gyereklétszám miatt a felső tagozatot Decsre helyezték át és nálunk csak az alsó tagozatos gyerekek tanultak tovább.
A 2010-2011-es tanévben már 16 alsó tagozatos gyermek tanul intézményünkben. Iskolánkban integrált oktatás folyik, gyógypedagógus is foglalkozik a gyerekekkel, kéthetente uszodába járnak, számítástechnikát tanulnak.
A Táltos iskola keretein belül táncot tanulnak, a helyi hagyományok, népi kultúra feleleventése és megőrzése érdekében.
Mindennapos kapcsolatban vagyunk az óvodával - több programot és rendezvényt tartunk közösen - napközben a szünetekben is együtt játszanak a gyerekek, így az óvodai - iskolai átmenet is zökkenő mentesebb.
Az intézményben működő - könyvtárban, e-ponton - a gyerekek olvashatnak, bővíthetik informatikai tudásukat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87.§-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.
Sárpilis Község Önkormányzata a Szekszárd és Térsége Önkormányzati Társulás tagja, mely a Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás jogutódjaként jött létre. Feladata a személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások szervezése, ellátása. Szociális alapszolgáltatások körében a családsegítés és a házi segítségnyújtás, gyermekjóléti alapellátás terén a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása tartozik. Ennek fenntartója a Bátaszék és Városkörnyéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény-fenntartó Társulása, az intézmény neve: Gondozási Központ Bátaszék. A társulás gondoskodik a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény feladat ellátásáról.
Sárpilis Község Önkormányzata háziorvosi ügyeleti szolgálat biztosítására társulási megállapodást kötött Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatával, így megoldott a hétközi és hétvégi háziorvosi ellátás is.
A térség közműves ivóvíz-ellátási feladatainak korszerű, hatékonyabb és célszerűbb megoldása érdekében, mint közös cél megvalósítására és közös érdekérvényesítés elősegítése jegyében tíz település (köztük Sárpilis is) Dél-Tolna Aqua Ivóvízminőség Javító Önkormányzati Társulást hozott létre.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Türr István Képző és Kutató Intézet által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.
A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok, Sárpilis Község Önkormányzata által szolgáltatott adatok szolgáltak alapul.
A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban. Sárpilis 687 lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településünkön vegyes jövedelmi és vagyoni helyzet állapítható meg. Számszerű adat nem áll rendelkezésre, de a falu nagyságából adódóan tudható ki, milyen jövedelmi és vagyoni helyzetben van. Így megállapítható, hogy a gazdag jómódú emberektől a középosztályon át a mélyszegénységben élőkig élnek emberek. A gazdasági válságot követően sajnos egyre több ember kerül a szegények közé. Sárpilisen nem jellemző a szegénység miatti társadalmi kirekesztés.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	212	241	453	33	15,6%	40	16,6%	73	16,1%
2009	207	197	404	28	13,5%	52	26,4%	80	19,8%
2010	216	235	451	18	8,3%	57	24,3%	75	16,6%
2011	209	198	407	41	19,6%	50	25,3%	91	22,4%

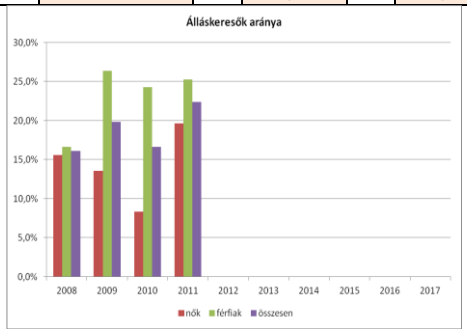

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**fő**	**73**	**80**	**75**	**91**	
20 éves és fiatalabb	fő	8	10	8	11	
	%	11,0%	12,5%	10,7%	12,1%	
21-25 év	fő	12	14	12	13	
	%	16,4%	17,5%	16,0%	14,3%	
26-30 év	fő	9	12	10	15	
	%	12,3%	15,0%	13,3%	16,5%	
31-35 év	fő	10	7	12	9	
	%	13,7%	8,8%	16,0%	9,9%	
36-40 év	fő	6	5	8	8	
	%	8,2%	6,3%	10,7%	8,8%	
41-45 év	fő	16	15	8	14	
	%	21,9%	18,8%	10,7%	15,4%	
46-50 év	fő	5	11	6	10	
	%	6,8%	13,8%	8,0%	11,0%	
51-55 év	fő	6	6	9	9	
	%	8,2%	7,5%	12,0%	9,9%	
56-60 év	fő	1	0	2	2	
	%	1,4%	0,0%	2,7%	2,2%	
61 év felett	fő	0	0	0	0	
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	**nyilvántartott/regisztrált munkanélküli**			**180 napnál régebben regisztrált munkanélküli**					
	fő			**fő**			**%**		
	nő	**férfi**	**összesen**	**nő**	**férfi**	**összesen**	**Nő**	**férfi**	**összesen**
2008	33	40	73	25	31	56	75,8%	77,5%	76,7%
2009	28	52	80	14	32	46	50,0%	61,5%	57,5%
2010	18	57	75	8	27	35	44,4%	47,4%	46,7%
2011	41	50	91	27	31	58	65,9%	62,0%	63,7%

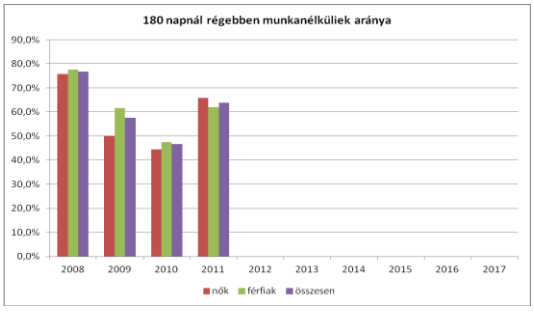

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	55	65	120	7	12,7%	3	4,6%	10	8,3%
2009	57	67	124	7	12,3%	8	11,9%	15	12,1%
2010	68	67	135	2	2,9%	7	10,4%	9	6,7%
2011	60	65	125	7	11,7%	6	9,2%	13	10,4%

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	546	287	259	415	196	219	131	24,0%	91	31,7%	40	15,4%
2011	569	298	271	0			569	100,0%	298	100,0%	271	100,0%

Az önkormányzat szociális nyilvántartásának adataiból egyértelműen kirajzolódik, hogy az álláskeresők nagyobb hányada legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás", amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

Településünkön az alábbiak szerint alakult a közfoglalkoztatás, arra vonatkozóan, hogy a résztvevők közül hány roma nemzetiségű volt nem készült felmérés.

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	19	4%	na	
2011	24	6%	na	

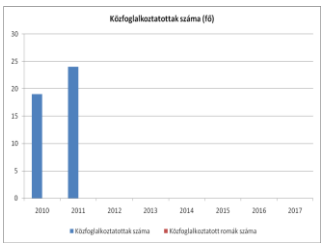

Sajnos az alacsony iskolai végzettségűeknek képzetlenségük miatt nehezebb elhelyezkedni, hiányoznak a nagyüzemek, szövetkezetek, ahol régen betanított munkásként tudtak dolgozni. A nyilvántartásunk szerint csekély azoknak a száma, akik vissza- illetve bekerülnek az elsődleges munkaerő-piacra. Ők azok, akik valamilyen szakmával, érettségivel, főiskolai végzettséggel rendelkeznek.

d) A település önkormányzata folyamatos kapcsolatot tart a munkaügyi kirendeltséggel, ahonnét tájékoztatást kap az aktuális munkalehetőségekről, képzésekről. Ezeket közzétesszük a honlapunkon, valamint a hivatal hirdetőtábláin, ezzel segítve a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének információs tényezőit. Ahogy már említettem település aktív lakosainak egy része ingázó, naponta vagy hetente a környező és távolabbi városokban, esetleg kölföldi munkahelyeken dolgozik.
Településünkön folyamatos a törekvés új munkahelyek kialakítására, vállalkozások „becsábítására", eddig sajnos sikertelenül.

e) A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nincsenek a településen, de a munkaügyi központ lehetővé teszi a képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférést.
Az országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan a közfoglalkoztatók igényei szerint indulnak szakmai képzések, amelyek – a képzés jellegétől függően tanúsítvány vagy OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárulnak. A nagy létszámú közfoglalkoztatottat alkalmazó vízügyi, erdőgazdálkodási területen például jellemzően kisgépkezelő, erdőművelő, motorfűrész kezelő képzések indulnak. Támogatott képzéseket is szervez a munkaügyi kirendeltség, jelenleg a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak közül 1 fő bolt vezetői, 2 fő hegesztő, 1 fő asztalos képzésen vesz részt.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása
A települési önkormányzat saját fenntartású intézményei az önkormányzati hivatal az óvoda. Ezekben az intézményekben a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása nem megoldható az alacsony iskolai végzettségük miatt.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nincs tudomásunk arról, hogy a foglalkoztatás területén azért ért valakit hátrányos megkülönböztetés, mert nő vagy fogyatékkal él, vagy roma származású, vagy rossz az anyagi helyzete. A település munkaadói azt veszik figyelembe miként végzi az illető a dolgát, megbízható-e, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. A fogyatékkal élőknek sajnos a falunkban nem tudunk munkát biztosítani, nincsenek megfelelő munkahelyek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Sárpilis Község Önkormányzata biztosítja a jogszabályban meghatározott rendszeres megélhetést nyújtó ellátásokat (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély), 2012. december 31-ig ápolási díjat, időskorúak járadékát, valamint a természetbeni ellátások körébe tartozó egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot és az alanyi és normatív közgyógyellátást is az önkormányzat jegyzője állapította meg. Az utóbb említett ellátások 2013. január 1-től a járási hivatalok hatáskörébe kerültek. A KSH adatokat és a települési adatszolgáltatást vizsgálva megállapítható, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli támogatások a lakosság viszonylag nagy részét érintik, főleg az alacsony jövedelmű lakosság körében jelentős a szociális ellátásokra való jogosultság. A nyilvántartott álláskeresők száma 2009-ben emelkedett, 2010-ben némi csökkenés tapasztalható, míg a 2011 éves adatok ismételt emelkedést mutatnak. Az adatok vizsgálata során látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül kevés személy részesül álláskeresési segélyben, illetve járadékban. A 2008. évben a 73 fő nyilvántartott álláskeresőből 3 fő kapott álláskeresési

segélyt, 7 fő álláskeresési járadékot, 48 fő rendszeres szociális segélyt és 15 fő ellátatlan maradt, mert egyik ellátásra sem volt jogosult. 2009-ben 80 fő nyilvántartott álláskeresőből 4 fő álláskeresési segélyt, 8 fő álláskeresési járadékot, 5 fő rendszeres szociális segélyt, 51 fő rendelkezésre állási támogatást kapott. 2010-ben 75 fő nyilvántartott álláskeresőből 3 fő kapott álláskeresési segélyt, 9 fő álláskeresési járadékot, 3 fő rendszeres szociális segélyt, 55 rendelkezésre állási támogatást kapott. 2011-ben 91 fő nyilvántartott álláskeresőből 8 fő kapott álláskeresési segélyt, 18 fő álláskeresési járadékot, 1 fő rendszeres szociális segélyt, 72 bérpótló juttatást kapott. A 2008-2012 közötti törvényi szabályozás szerint rendszeres szociális segélyt kell megállapítani annak a személynek, aki az 55. életévét betöltötte, 2012-től, aki öt éven belül eléri a reá irányadó nyugdíjkorhatárt. Ezek a személyek nem szerepelnek a nyilvántartott álláskeresők között. Az aktív korúak ellátására való jogosultságot évente egyszer felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyeknek a felülvizsgálatot megelőző évben legalább 30 napos munkaviszonyt, vagy 6 hónapos támogatott képzésben való részvételt kell igazolniuk. Amennyiben a feltételeknek nem felel meg az ellátását meg kell szüntetni. Településünkön nem volt megszüntetés.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	453	3	0,7%
2009	404	4	1,0%
2010	451	3	0,7%
2011	407	8	,0%

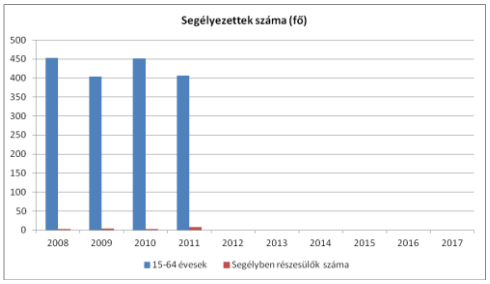

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	73	7	9,6%
2009	80	8	10,0%
2010	75	9	12,0%
2011	91	18	19,8%

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	48	10,50%				
2009	5	1,23%	51	63,75%		
2010	3	0,66%	55	73,33%		0
2011	1	0,24%	72	79,12%	0	0

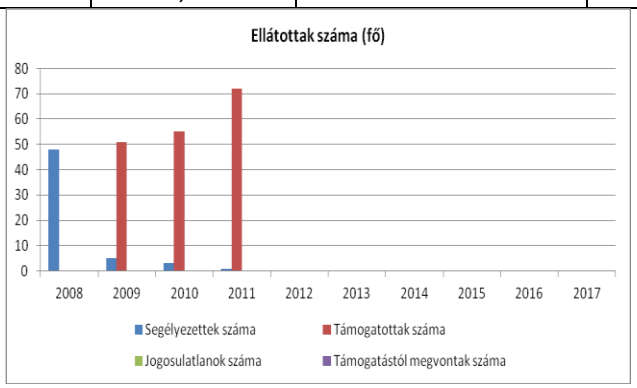

A természetben nyújtott támogatások köréből kiemelkedik a közgyógyellátásban részesülők száma. 2011-ben 28 fő részesül közgyógyellátásban, ez az állandó népesség 4%-a. A támogatottak nagy része alanyi vagy normatív alapon jogosult az ellátásra.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	0
2009	22
2010	24
2011	28

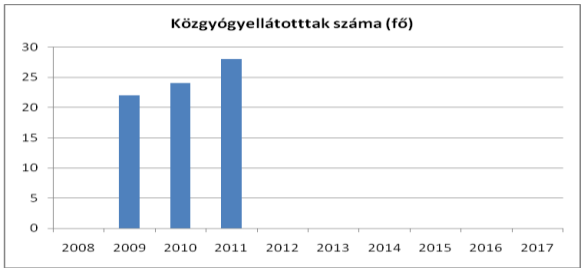

Ápolási díjban részesítettek száma az alábbiak szerint alakult.
Településünkön súlyosan fogyatékos személyek, és fokozott ápolást igénylők gondozásáért kerül megállapításra ápolási díj.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	2
2009	1
2010	1
2011	2

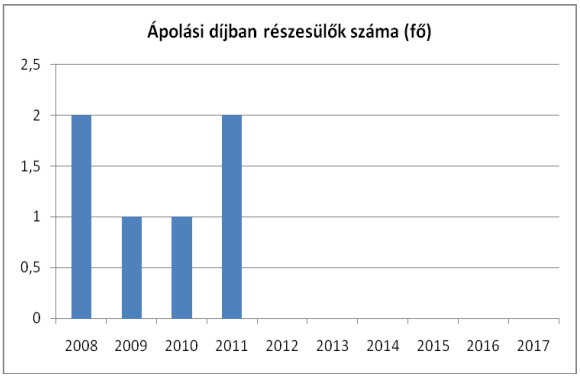

Időskorúak járadékában az a személy részesülhet, aki betöltötte a reá irányadó nyugdíjkorhatárt és részére nem állapítható meg nyugellátás (nincs elegendő szolgálati ideje). Az állandó népesség 0,15 %-a tartozik ebbe a csoportba.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	2
2009	3
2010	2
2011	1

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú lakásban él. A 217 lakásból becslés alapján 15 tekinthető alacsony komfortfokozatúnak, ezek közül 2 lakatlanul áll.
Sárpilisen a vezetékes vízhálózat 100%-os, a csatornázottsága 100%-os.
Szegregált lakórész a településen nincs.
A települést közúton két irányból lehet megközelíteni.
Helyközi autóbuszjáratok Bátaszék, Szekszárd, Decs irányába haladnak, távolsági buszok Mohács, Harkány irányába közlekednek. Vonattal a MÁV 46-os számú Sárbogárd-Szekszárd-Bátaszék vasútvonalán érhető el. A megállóhely, melynek neve Sárpilis-Várdomb a községtől kb. 1,5 km-re, Decs és Bátaszék között található.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	212	15	0	0	0	0	0	0
2009	212	15	0	0	0	0	0	0
2010	210	15	0	0	0	0	0	0
2011	210	15	0	0	0	0	0	0
2012								

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. 2011 szeptemberétől a lakásfenntartási támogatás összege közvetlenül valamely szolgáltató felé kerül átutalásra.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	49	0
2009	56	0
2010	48	0
2011	87	0

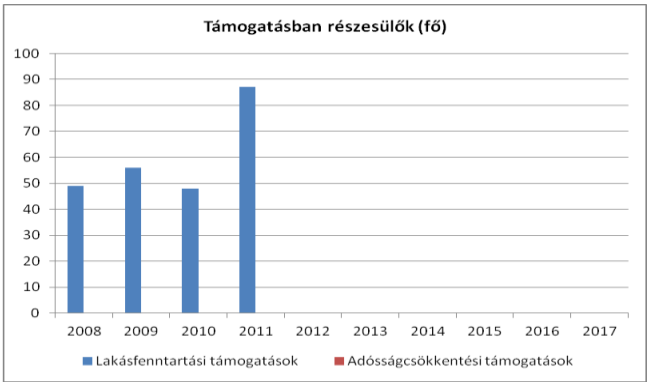

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen 2 lakás található, melyek minden közműszolgáltatással ellátottak. Közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez minden ott lakó hozzáfér.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas, éppen ezért a városi szegregátumok meghatározásának egyik elsődleges célja az ilyen jellegű területek lehatárolása.
A 2011-es népszámláláskor mindösszesen 10 ember vallotta magát romának, ez a lakosság alig több, mint 1,5 %-a. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mert a legtöbb roma származású ember nem vallja magát románák.
A településen, a roma lakosság szétszóródva él. A lakosságon belüli arányukról pontos szám nem, csak becsült adatok állnak rendelkezésre, ám az nyilvánvaló, hogy a községben nagy tömegben nem találhatók meg egy-egy területen, így az is elmondható, hogy erőteljes etnikai szegregáció Sárpilisen nem tapasztalható.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön egészségügyi alapszolgáltatás felnőttek részére heti kettő, gyerekek részére heti egy alkalommal vehető igénybe. A felnőtt gyógyítást Decs Nagyközség háziorvosa, gyermek gyógyítást a gyermekorvos látja el - aki az iskola - egészségügyi feladatokat is ellátja. Védőnői tanácsadás heti egy alkalommal van.

A szakellátáshoz való hozzáférés a környező városokban van elsősorban Szekszárdon, de igény szerint Mohácson, Baján is bárki megkapja a szakellátást függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Sárpilis községben nincsenek prevenciós és szűrőprogramok.

c) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A 0-18 éves roma korosztály körében az alultápláltság nem jellemző probléma.

d) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A házi segítségnyújtás feladatellátása társulási formában történik 2007. július 01-e óta.

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni a szociálisan rászoruló időskorú, személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak, azokról a szociálisan rászoruló pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek, azokról az egészségi állapotuk miatt, rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik, valamint azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükben történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek, önálló életvitelük fenntartásához.
A gondozónő segítséget nyújt abban, hogy az ellátást igénylő hozzájusson a szükséglete szerinti fizikai, mentális, szociális ellátáshoz, saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően. A segítségnyújtás mindig a gondozott meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével történ

e) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs tudomásunk ilyen esetről.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A falu lakossága gyermekek, és felnőttek függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete igénybe vehetik a községi könyvtár szolgáltatásait, valamint az iskola közösségi terében szervezett rendezvényeket.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Sárpilisi Cigány Kisebbségi Önkormányzat rendszeresen részt vesz, a helyi önkormányzat rendezvényein segíti ez irányú szervező munkáját.
Elmondható, hogy a településen a cigányság és a magyar lakosság kapcsolata jó. Ugyancsak jónak értékelhető a helyi önkormányzat és a Sárpilisi Cigány Kisebbségi Önkormányzat együttműködése. Az általános iskolában kiemelt figyelmet fordítanak a cigány származású gyerekek felzárkóztatására, esély egyenlőségének javítására. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat községünkben jól működik, képviseli a cigány származásúak érdekeit, közvetíti kulturális értékeit.
Kezdeményezésükre indítottuk el a lovári nyelvtanfolyamot, majd a cigány tánc oktatását.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
képzetlenség	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.
prevenció, szűrővizsgálatok hiánya	

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekvédelem szervezeti felépítése, „kétlépcsős rendszer".

Minden veszélyeztetettnek látszó kiskorúval, illetve családjával elsőként a gyermekjóléti szolgálat szembesül. A szolgálat feladata eldönteni, valóban fennáll-e a gyermek veszélyeztetettsége, és ha igen kiküszöbölhető-e alapellátás keretében. Csak abban az esetben kell hatósági intézkedéssel beavatkozni a család életébe, ha nincsen esély az alapellátás sikeres alkalmazására. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységét a szakemberek a gyermekvédelem „első lépcsőjének" nevezik.

A „második lépcsőt" a települési önkormányzat gyámhivatal jelenti. A gyámhivatal hatósági intézkedési lehetősége még mindig a gyermek családban tartására irányul. A gyermek védelembe vételének elrendeléséről született döntéssel egyidejűleg kerül sor a gyermekjóléti szolgálat családgondozójának kirendelésére, a családi problémák megoldásában való közreműködés, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. Ilyen intézkedés megtétele azokban az esetekben szükséges, amikor a szülők önként nem kívánják igénybe venni a szolgálat segítségét a kiskorúakat is érintő gondjaik megoldásában, de remény van arra, hogy a gyámhatóság által foganatosított hatósági beavatkozással, a kötelező érvényű szabályok betartásának ellenőrzésével sikeres lehet a segítségnyújtás.

A gyámhatóság hatáskörébe tartózó gyermekvédelmi intézkedés a gyermek ideiglenes elhelyezése is. Hangsúlyozni szükséges, hogy az ideiglenes elhelyezés csak végső soron történhet gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben.

A törvényalkotó következetesen érvényre juttatja azon szemléletét, hogy a gyermek intézményi keretek között történő elhelyezésére kizárólag akkor kerüljön sor, ha egyéb elhelyezési lehetőség (nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülő, más hozzátartozó, illetve személy, nevelőszülő) számára nem adott.

Az ideiglenes elhelyezés szükségességéről a gyermekvédelem „második lépcsője", a járási gyámhivatal dönt. Döntése keretében határoz a gyermek végleges státusáról (átmeneti nevelésbe vétel vagy tartós nevelésbe vétel), valamint a gyermek számára legmegfelelőbb elhelyezésről is. Ezen intézkedéséhez a gyermek egyéni elhelyezési tervét elkészítő Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatot hívja segítségül.

A „többlépcsős" gyermekvédelmi rendszerünk áttekintését követően világossá válik, hogy a

Gyvt. rendelkezés-sorozatával arra törekszik, hogy a gyermek családjától történő elszakítására csak a legvégsőbb esetben kerüljön/kerülhessen sor. Amennyiben ez mégis elkerülhetetlen, elhelyezése több szakember által átgondoltan, a kiskorú számára a legkedvezőbben történjen.

A gyermekvédelem akkor tud hatékonnyá válni, ha e három szereplő (gyermekjóléti szolgálat, jegyző, gyámhivatal) egymásra épülve, egymás tevékenységét segítve működik.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	1	0	1
2009	0	0	0
2010	0	0	10
2011	1	0	10

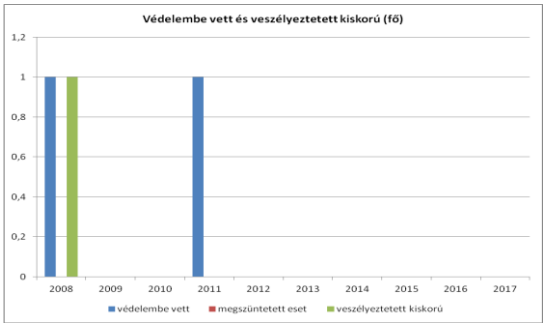

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás nem a szociális törvény szabályozási hatálya alá tartozik, de a családok támogatásának fontos részét képezi.

A gyermekeket nevelő családok nagy részének az egy főre jutó havi átlagjövedelme a nyugdíjminimum alatt van, ezért rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) a Gyvt. 148. § (5) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,

b) a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,

c) a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A 2006. évet követően a pénzbeli támogatás összegének emeléséről évente az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt/döntött.

A törvény a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeit differenciáltan állapította meg. A módosítással elismerésre és támogatásra kerül a gyermeket egyedülállóként gondozó családoknak, a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket gondozó szülőknek, továbbá a hátrányos helyzetük ellenére tanulmányokat folytató fiatal felnőtteknek az átlagostól eltérő élethelyzete.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	110	20	0	0	35
2009	98	20	0	0	32
2010	113	20	0	0	28
2011	115	20	0	0	25

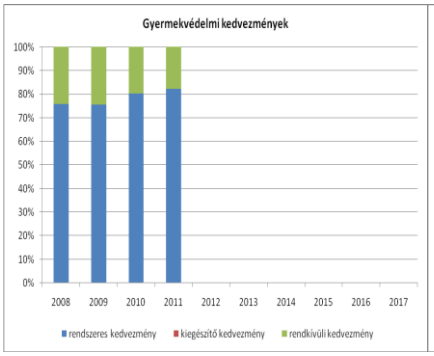

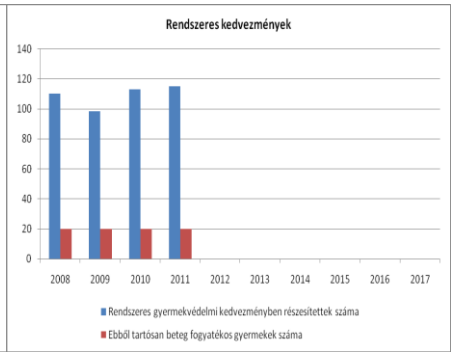

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	25	12		12		
2009	22	13		13		
2010	21	12		12		
2011	25	14		14	9	

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az 1-4 évfolyamon tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők mindegyike ingyenes étkeztetésben részesül. Ez a tanulók 87 %-a.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Sárpilisen nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Védőnői szolgálat nincs a településen, heti egy alkalommal védőnői tanácsadás működik.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen a házi gyermekorvosi ellátást heti egy alkalommal gyermekgyógyász szakorvos látja el, gyermekorvosi praxis nincs.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen nincs korai fejlesztésre, rehabilitációra kialakított intézmény. Nincs a 0-7 éves korú speciális ellátási igényű gyermek.

d) gyermekjóléti alapellátás

- gyermekjóléti szolgálat,
- gyermekek napközbeni ellátása,
- gyermekek átmeneti gondozása.

A gyermekjóléti alapellátások nem tartoznak az Sztv. keretein belül szabályozott ellátások körébe, de ezek az alapellátások is a szektor szerves kiegészítő elemeit képezik.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek, eszközeinek felhasználásával szabályozza a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyhelyzet megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

Településünkön ezt a feladatot társulási megállapodás alapján a Bátaszéki Gondozási Központ látja el az 1997. évi XXXI. törvény értelmében, szorosan együttműködve a törvény 17. §.-ában meghatározott szervekkel. (jelzőrendszer)

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkozását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.
Ezt az ellátást többféle módon lehet biztosítani:

- helyettes szülők segítségével,
- gyermekek átmeneti otthonában,
- családok átmeneti otthonában.

Az átmeneti otthonok fenntartása településünk részére nem kötelezően ellátandó feladat. Báta Község Önkormányzata társulási megállapodást kötött Szekszárd és Térsége Önkormányzati Társulással, melyben szerepel a Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás, mint fenntartó, által a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása. Az ellátást a szekszárdi Családok Átmeneti Otthona nyújtja.

e) gyermekvédelem

A gyermekek jogainak előtérbe kerülése világszerte jelentős szemléletváltozást eredményezett a gyermekekkel kapcsolatos intézkedések tekintetében. Ezen szemléletváltozás abban foglalható össze, hogy a gyermek immár nem tárgya az őt érintő döntéseknek, hanem olyan legfőbb érdekeltje, akiért az eljárás minden résztvevője fokozott felelősséggel tartozik.
Az ENSZ és az Európa Tanács dokumentumaiban a gyermek érdekeinek legmegfelelőbb biztosítása és a szülői felelősség hangsúlyozása lelhető fel. A gyermekkor kezdetétől a felnőtté válásig tartó folyamatban a gyermeket mind a szülőknek, mind a társadalomnak fokozatosan fel kell készítenie az önálló életvitelre.
A gyermekvédelmet konkrét és társadalmanként emberjogi, filozófiai, társadalompolitikai és szakmai elvek, ideológiák határozzák meg. A gyermekvédelem bonyolult rendszer, melyet aligha lehet optimálisra tervezni. Kliensei a legnehezebb sorsú gyermekek, akiknek hátrányos helyzetét, kiszolgáltatottságát semmilyen gyermekvédelmi rendszer nem tudja teljes mértékben felszámolni. Ugyanakkor a társadalom szociális érzékenységének, a demokrácia fejlettségének fokmérője az, hogyan bánik a rászoruló gyermekekkel. Minden államnak saját intézményi és jogi keretein belül kell erőfeszítést tennie a gyermekek és családok védelmére, megfelelő életkörülményeik biztosítására. Ezen szabályozás az adott állam életfeltételeit tükrözi.
Magyarország új gyermekvédelmi szabályozásának tekintetében megítélésem szerint semmi ok az aggodalomra, hiszen európai normáknak megfelelő demokratikus szemlélete minden szempontból az emberi, illetve gyermeki jogok védelmét helyezi előtérbe, a gyermekek és családok valós szükségleteire fókuszálva hatékonyan szolgálja a védelemre szorulókat. A gyermekes családokkal foglalkozó szakemberek feladata, hogy munkájukat felelősségteljesen végezzék és hozzájáruljanak ahhoz, hogy a gyermekvédelem átalakult rendszere a gyermekek és családok érdekeit szolgálja.
A gyermekvédelem átfogó reformja megkezdődött a határidőre elkészített, az Országgyűlés által elfogadott, illetőleg hatályba lépett jogi szabályozással, azonban annak teljes körű kiépítése hosszú távú feladat.
A gyermekek védelme terén az átfogó országos és helyi szintű reform megtörtént.
Véleményem szerint a Gyvt. az elvárásoknak megfelel, hiszen teljesen új intézményeket, új cselekvési rendszert vezetett be, ugyanakkor átültette azon európai elveket, nemzetközi normákat, amelyek a gyermek jogaival foglalkozó nemzetközi egyezményekben jelentek meg.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A focipályán lehetőség nyílik mindenki számára a sport-, szabadidős és szünidei programokon való hozzáféréshez. A programokat elsősorban az iskola pedagógusai, a családsegítő szervezi.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	25	12		12		
2009	22	13		13		
2010	21	12		12		
2011	25	14		14	9	

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Községünkben évtizedekig nem volt iskola. 1991- 2011 között 161 gyermek járt intézményünkbe több- kevesebb ideig. 1991-92 - es tanévben csengettek be újra Sárpilisen, a Faluházban nyitotta meg kapuit ideiglenesen az iskola. Az 1993-94 es tanévben a tanítás már az új iskolaépületben folytatódott, elsőtől nyolcadik osztályig. 2000- be a megfogyatkozott gyereklétszám miatt a felső tagozatot Decsre helyezték át és nálunk csak az alsó tagozatos gyerekek tanultak tovább. A 2010-2011-es tanévben már 16 alsó tagozatos gyermek tanul intézményünkben. Iskolánkban integrált oktatás folyik, gyógypedagógus is foglalkozik a gyerekekkel, kéthetente uszodába járnak, számítástechnikát tanulnak.

A Táltos iskola keretein belül táncot tanulnak, a helyi hagyományok, népi kultúra felelevenítése és megőrzése érdekében. Mindennapos kapcsolatban vagyunk az óvodával - több programot és rendezvényt tartunk közösen - napközben a szünetekben is együtt játszanak a gyerekek, így az óvodai - iskolai átmenet is zökkenő mentesebb.

Az intézményben működő - könyvtárban, e-ponton - a gyerekek olvashatnak, bővíthetik informatikai tudásukat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságszámának 51 %-a nő (354 fő);
- a női lakosok 54 %-a 18-64 éves tehát aktív korú (269 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya 23%;
- közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 24%;
- családsegítést igénybevevők aránya 12% ;
- a nyugdíjas nők száma 135 fő. (2011-es adat)

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Településünkön a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult:

- 2010 - ben a regisztrált álláskeresők száma 75 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 16,6 %-a.
- 2011 -ben a regisztrált álláskeresők száma 91 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 22,4 %-a.

A nem szerinti megosztásban a női munkanélküliek száma kevesebb (41), mint a férfiaké (50). Ez a 2011-ben gazdaságilag aktív nők számának 19,6%- a, a nyilvántartott álláskeresők számának pedig 45%-a.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaügyi központ lehetővé teszi a képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférést.

Az országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan a közfoglalkoztatók igényei szerint indulnak szakmai képzések, amelyek – a képzés jellegétől függően tanúsítvány vagy OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárulnak. Támogatott képzéseket is szervez a munkaügyi kirendeltség, jelenleg a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak közül 1 fő nő vesz részt boltvezetői képzésen.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nem különböznek a férfiakétól. Mindkét nemhez tartozók számára nehéz a megfelelő munkahely megtalálása, hiszen ma már szinte sehol sem elegendő az általános iskolai végzettség. Általában mezőgazdasági idénymunkában, egyéb alkalmi munkában történik a foglalkoztatásuk.

Sajnos ezen csoport fő megélhetése a GYES és a családi pótlék, nagyobb a gyermekvállalás, de ezzel nem oldódik meg hosszútávon a probléma, csak szaporodik

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs tudomásunk arról, hogy valaki azért kapna kevesebb bért, mert nő.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Településünkön nincs bölcsőde.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnő szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordít. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdi: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A helyi nyilvántartás szerint 2008-2012 között átlagosan 2 alkalommal történt családi viszályhoz riasztás, mind két esetben feljelentést is tettek.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a rendőri tevékenység eredményeként egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az erőszakot elszenvedett fél megelégszik azzal, hogy elmondja a gondjait a családgondozónak, rendőrnek, de feljelentést nem tesz, így a probléma megoldatlan marad.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Településünkön nem működik sem anyaotthon, sem családok átmeneti otthona, ezek a szolgáltatások legközelebb Szekszárdon érhetők el, amely Sárpilistől 16 km-re van. Krízishelyzetbe került családok segítését a családsegítőn, védőnőn keresztül az önkormányzat, illetve a Bátaszéki Gondozási Központ látja el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 1 nő található. A hivatal dolgozói nők. A Tolna Megyei Önkormányzat Integrált Szociális Intézménye Idősek Otthona Sárpilis dolgozóinak nagyobb része is nő.

Civil szervezeteink közül több női vezetővel rendelkezik.

Településünkön évente több rendezvény is van, melynek szervezésében főleg nők vesznek részt, segítők között is nagyobb a nők aránya. Ilyen rendezvény például a Sárpilisi Falunap, Falu Majális, tehát megállapítható, hogy a nők szerepe igen nagy a helyi közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
Megélhetési gyermekvállalás, munkahely hiánya miatt	munkahelyteremtés, oktatás

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

– növekszik az átlagéletkor,
– magasabb a középkorúak halandósága,
– nők hosszabb élettartama

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden állampolgára részére biztosított.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön működik a Tolna Megyei Önkormányzat Integrált Szociális Intézménye Idősek Otthona Sárpilis.

Intézményünk 1977-ben 50 férőhellyel kezdett működni. Az 1993-ban történt bővítés óta 70 lakó él az Otthonunkban. A családias környezet biztosítását 33 dolgozó lelkiismeretes munkája segíti. A dolgozók közel 60%-a sárpilisi lakos, mellyel nagymértékben hozzájárul a falu aktívkorú lakóinak foglalkoztatásához

1997-ben létre jött az „Ábel" Sárpilis Idősek Otthonában lakók életkörülményeinek javításáért Alapítvány. Célja, hogy az intézmény fenntartásával, működésével kapcsolatos legfontosabb megoldásra váró feladatokat támogassa, hogy otthonunk lakói kulturáltabb, emberibb körülmények között élhessenek. A szervezet elsődleges céljának tekinti az emberbaráti segítség és támogatás nyújtását.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések kialakítása.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenciós szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban nem rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos**.** Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.
A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A település lakosságához mérten több civil szervezet is tevékenykedik, különböző célokat és elveket vallanak, mégis képesek az együttműködésre. Minden egyesület fő célja Sárpilis társadalmi életének felkarolása és aktiválása, a falu hírnevének öregbítése és közösségének építése.

Jelentős civil szervezeteink:

- Sárpilisi „Gerlicemadár" hagyományőrző Néptánc Egyesület
- Sárpilisért Egyesület
- Egészséges Ivóvízért és Környezetért Egyesület
- „Pillés" Egyesület Sárpilis
- Sárpilisi nyugdíjas Klub
- Sárpilisi Horgász Egyesület
- Ifjúsági és Sport Egyesület

A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek, valamint szerveznek saját programot (kézműves tábor, kiállítás stb.).
A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége még nem alakult ki, ezért fontos lenne bevonni őket programunkba.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrálódott.
A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	munkanélküliség	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	képzetlenség	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	prevenció, szűrővizsgálatok hiánya	Szűrővizsgálatok biztosítása, azok megszervezése.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Idősek	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések kialakítása.
	A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenciós szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Nők	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	Megélhetési gyermekvállalás, munkahely hiánya miatt	munkahelyteremtés, oktatás
Fogyatékkal élők	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Munkát a segély helyett!	Munkaügyi Központ Helyi Önkormányzat Roma Kisebbségi Önkormányzat Felelős: polgármester
Gyermekek	Szeress, törődj velem, hogy ne váljak veszélyeztetett gyermekké!	Általános iskola Gyermekjóléti szolgálat Helyi önkormányzat Felelős: polgármester
Idősek	Nem akarok áldozattá válni, boldog öregkort szeretnék!	Helyi Önkormányzat Rendőrség Polgárőrség Felelős: polgármester
Nők	A jobb megélhetés miatt gyermekvállalás, család mellett is dolgozni szeretnék!	Családsegítő szolgálat Helyi önkormányzat Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Küzdjük le az akadályokat!	Helyi Önkormányzat Pályázatíró Felelős: polgármester

Jövőképünk

Sárpilis Község Önkormányzatának legfontosabb célja hogy a településünkön élő emberek mindennapi életében a jólét biztosítása, az életminőségének folyamatos javítása, olyan segítő élettér kialakításával, amelyben az egyenlő esélyű hozzáférés mindenki számára biztosított. A jövőkép által olyan állapot jöjjön létre, amely egy fenntartható települést hoz létre, és a felnövekvő generáció helyben tartása, településünkön való fejlődése megvalósuljon.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a társadalom és a helyi közösségek egyenrangú tagja minden ember, és ehhez a feltételeket megteremteni, amely mindenki számára lehetővé teszi a társadalmi életben az egyenlő részvételt.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lemorzsolódását megakadályozzuk munkahelyteremtéssel, hogy a gazdaság és társadalom hasznos tagjának érezhessék magukat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek minél magasabb szintű szociokulturális nevelésének elősegítését, a tehetséges gyerekek támogatást, tehetséggondozó programokkal.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi és társadalmi helyzetére, a boldog és elégedett öregkor elősegítése érdekében.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén hogy a családban elfoglalt szerepük miatt a társadalomban megkülönböztetett bánásmódban részesüljenek.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők önálló életvitelének elősegítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Résztvevők és felelős	
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
…										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
…										
III. A nők esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
…										
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
…										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
…										

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

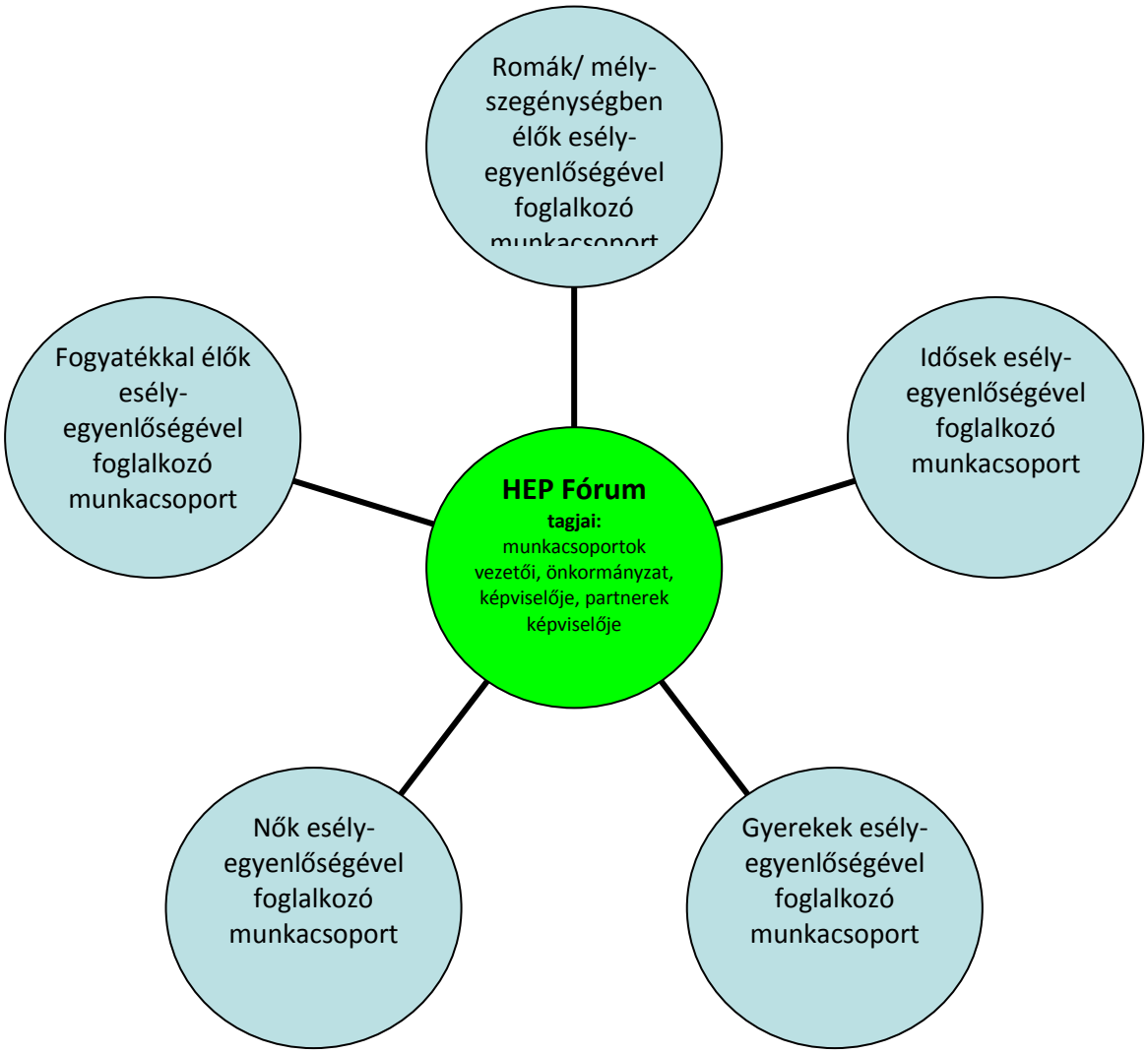

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden**,** az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Sárpilis község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Sárpilis község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és …… számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Figler János
polgármester

A Sárpilis Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Gondozási Központ

Dátum

Iskola

Dátum

Óvoda

HEP elkészítési jegyzék[2]

NÉV[3]	HEP részei[4]										Aláírás[5]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

[2] Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

[3] A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

[4] A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

[5] Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.